

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravištvo in ekspeditija v „Kato. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 272.

V Ljubljani, v torek 27. novembra 1894.

Letnik XXII.

Duhovnik in socialno vprašanje.

V članku „Cerkev in socialno vprašanje“ smo podali misli iz dr. A. M. Weissovega govora; v današnjem članku posnemamo njegovo predavanje pri socialnem kurzu na Dunaju dne 10. avgusta o nalogi duhovstva v socialnem vprašanju.

Učeni socijolog je razjasnil v svojem predavanju te-le tri točke: 1. Duhovnik ima pravico in dolžnost, baviti se s socialnim vprašanjem; 2. ta dolžnost je težka; 3. kako naj izvršuje duhovnik svojo nalogo v socialnem vprašanju.

1. Duhovnik ima pravico in dolžnost, baviti se s socialnim vprašanjem. Duhovski stan je ostal jedini med vsemi stanovi organizovan. Zato ima pravico govoriti o organizaciji drugih stanov. Liberalizem sicer odganja duhovnika iz javnega življenja. Moli in blagoslavljaj, tako mu veli, hoteč ga zapreti med cerkvene stene. Res je molitev in blagoslavljanje tudi opravilo duhovnikovo, toda tisti bo tudi najbolj molil, ki se bo najbolj pečal s potrebami svojega časa. Tak bo najbolj izprevidel moč in potrebo molitve. — Nekateri starejši možje hočejo izključiti duhovnika, češ, da bo socialni nered že policija odpravila. Takih mož ne smemo prezirati. Za svoj čas so bili dobri in rešili so nam, kar imamo. Drugi zopet šibajo zmote in napake; radi katero vržejo kapelanom-hujškačem v zobe. Toda ti le dokazujejo, da je delovanje na socialnem polju težko. Če je pa težko in nevarno, ali naj zato opuščamo svojo dolžnost. V boju ne gre vse tako gladko. V posamnih bojih preštrevajmo si rane in se — učimo! Nevarno delo je, a tega smo si v svesti. Težko je, zato se pa mora duhovnik poučiti v teh stvareh.

2. Dolžnost sodelovati v socialnem gibanju je tedaj za duhovnika težka. Celotno vrsto vprašanj obsega. Socialno vprašanje je a) pravno, b) versko, c) družabno, e) politično, f) gospodarsko. Vse to je obširno polje. Hudo je tudi, da se v nekaterih stvareh niti resnica ne sme na glas povedati. Duhovniku velja za pravilo: V nobeno vprašanje ne posezaj preveč, pa tudi ne premalo! Nikdar ne nastopaj strankarsko, marveč kot voditelj vsega ljudstva! Pred vsem si varuj svoj poklic in svoj stan! Nikdar ne imej samo oportunske politike! Vsemu pomagaj, za vse skrbi! Vsako stvar imenuj z njenim pravim imenom, a nikdar ne zasramuj osebe! Grajaj vse, kar je grdega, a pri vsem spoštuj avtoriteto, postavno oblast.

Duhovnik mora tu marsikaj storiti, kar ne pripada ravno njegovemu stanu zato, ker tega drugi ne storé. Vsem mora biti vse, biti mora pravi apostol. In to je težko!

3. Kako izvršuj duhovnik svojo nalogo? Dasi je težka, vendar je možna. Kristus ni pozabil konca 19. stoletja; zato gotovo daje svoji cerkvi in duhovnikom potrebnih sil, da morejo izvrševati svoje dolžnosti. Duhovnik naj se pred vsem krepi v moči svojega stanu. Ni na zgorej, pa tudi ne na spodej ne sme izgubiti poklica svojega stanu. Najbolj nevarno je sočutje, da ne bi šel predaleč. Cel značaj mora biti in žrtvovati mora tudi svojo popularnost, če je treba. V svojem stanu in z njim ima tudi resnico, a le evangeljsko resnico. Vse druge vede so le postranske. Muči se, kolikor moreš, svet bo vendar rešil samo evangelij. Zato je socialno delovanje duhovnikov že nakazano v njegovi službi:

a) Pridige; vzlasti tiste resnice naj oznanja, ki so jih ljudje najbolj pozabili;

b) katekizem pri mladini; sodelovanje pri katoliškem časopisju;

c) pastirsko delovanje sploh. Ker se je ljudstvo tako odtujilo krščanskemu življenju, zato tako propada. Duhovnik naj mu vrne to življenje! Domače življenje, družinsko življenje, otroška vzgoja, to so nam v sedanjih družbi skoraj neznane besede, katerih pomena se moramo učiti iz knjig, ker jih v resnici skoraj več ne moremo videti. Duhovnik uči stariše strogosti in vernosti pri vzgoji, mladeničem priporočaj krščansko čistost, vsem pa požrtvovalnost, pokoro, ki je vzlasti socialna krepkost, potrpežljivost, in vspodbujaj jih z lastnim vzgledom;

d) duhovnik goji vzlasti pravičnost in ljubezen. Humaniteta je še ostala v ljudeh, čeravno so že pozabili na krščansko ljubezen. Okoristimo se s tem! Po humaniteti pridejo ljudje morda k veri. Miloščina pokrije množico grehov. Zato beračimo radi za dobre namene. S tem pridobimo blagoslov sebi, bogatinom in revežem;

e) duhovnik je posrednik miru revežem in bogatinom; za oboje mora skrbeti, izravnovati mora medsebojna nasprotstva;

f) Nase ne sme pozabiti. Preveč se ne sme razkosati, sicer je njegovo delovanje samo polovičarsko. Če ne more več, naj ohranja prava načela, in to je že podlaga vsemu drugemu;

g) redno in izvanredno delovanje duhovnikovo mora biti v pravem sorazmerju. Ne sodi naj se vse samo po praktičnih vspehih takoj prvih pet minut. Duhovska opravila se ne smejo prezirati! Kdor reši zapeljano dekle, je storil dobro delo. A kdor je bil vesten duhovnik 10 let in je zabranil, da jih morda sto ni padlo, — kateri je več storil? Sveta daritev in pridiga sta ob nedeljah najvažnejše socialno delo,

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel — a —.

LXXVII.

Po Orobonijevi smrti sem jaz zopet zbolel. Mislim sem, da se bom kmalu združil s preminolim prijateljem; in želel sem si tega. Bi se pa le bil mogel ločiti brez bolesi od Maroncellija?

Večkrat gledal sem ga, ko je sedel na slamnici, bral ali pesni zlagal ali pa se je vsaj delal, kakor bi se pečal s takimi stvarmi premišljevalje našo nesrečo, s skrbjo in mislil sem: koliko žalostnejše bo tvoje življenje, ko bo mene vzela smrtna sapa, ko boš videl odnesti me iz te sobe, ko boš gledal na pokopališče dejal: »Tudi Silvijo je tam! In milo se mi je storilo o njem, ki me preživi in molil sem, da bi mu dali tovariša, ki bi ga mogel ceniti, kakor sem ga jaz cenil, ali pa, da bi Bog podaljšal moje trpljenje in bi mi naložil sladko dolžnost, lajsati trpljenje tega nesrečnega moža, deleč je z njim.

Ne maram povedati, kolikokrat so se moje boleznine izgubile in zopet prisle. Postrežba Maroncellijeva bila je postrežba najmilejšega brata. Ako je opazil, da mi govorjenje ne dá dobro, molčal je; ako je opazil, da bi me njegovo govorjenje

krepi, našel je vselej snovi, ki so bile primerne mojemu srcu, včasih se je vdal njegovemu mišljenju, včasih pa je skrbel, da je je polagoma premenil. Plemenitejšega duha od njegovega nisem nikdar poznal, njemu enakih malo. Velika pravicoljubnost, velika strpljivost, veliko zaupanje v človeško krepkost in v pomoč božje previdnosti, najzivejše zanimanje za lepo v vseh umetnostih, domišljija polna poezije, vsi prijetni darovi uma in srca združili so se v to, da mi je bil tako drag.

Orobonija nisem mogel pozabiti in vsak dan sem obžaloval njegovo smrt, a velikokrat olajšalo mi je srčno gorjé, ko sem si predstavljal, kako mora preljudi mi mladenič, sedaj oproščen vsega hudega, v božjem naročju, mej drugim biti tudi tega vesel, da me vidi v družbi prijatelja, ki me ne ljubi manj, kot on.

Zdelo se mi je, da mi zagotavlja notranji glas, da Orobonija ni več v vicah; vendar sem vedno molil zanj. Mnogokrat se mi je sanjalo, da ga vidim, kako prosi za me; in rad sem se pregovarjal, da te sanje niso slučajne, ampak resnične njegove prikazni, koje je Bog dopustil v mojo tolažbo. Smešno bi bilo, ko bi jaz popisaval živost teh sanj in sladkost, ki so zapuščale v meni za cele dni.

Verska premišljevanja in moje prijateljstvo z Maroncellijem pa so vedno bolj vedrila mojo žalost. Edina misel, ki me je strašila, bila je, da

bi utegnil ta nesrečnik, kojega zdravje je bilo vže zelo pokvarjevo, ako prav ne tako nevarno ko moje, iti pred mano v grob. Vselej, kadar je bil bolan, sem se tresel, vselej, kadar sem videl, da je bolji, bil je zame praznik.

Te skrbi, da bi ga ne izgubil, dale so moje ljubezni do njega še večjo moč, ravno tak učinek pa je napravila v njem skrb, da bi mene ne izgubil.

Ah! mnogo večja sladkost je v tem vrstenju skrbij in upanja za človeka, ki ti je edini še ostal! Najina usoda bila je gotovo izmej najžalostnejših, ki so sploh na zemlji; in vendar rodili sti mejsobojna ljubezen in spoštovanje pri vseh najinih bolečinah nekako srečo: in res sva jo občutila. (Dalje sledi.)

Popotne črtice iz Belokrajine.

(Spisal Črnogled.)

(Dalje.)

Iz Podzemlja jo mahnem proti drugemu belokranjskemu mestu, Metliki. Pot je precej prijazna in kratkočasna. Majhni griči in doline se vrste pred popotnikovimi očmi, polje je lepo in bogato. Ravno nekako v sredi med Podzemljem in Metliko je vas Primostek, kjer se prej omenjena Lahinja izliva v mogočno Kolpo. Za dobre pol ure sem v Metliki. Metlika leži tudi na valovitih tleh in še bolj

važnejše, nego vsa društva. V cerkvi se izravnavajo vsa nasprotstva in ni lepše slike jedinstvenega sodelovanja med raznimi stanovmi, kakor katoliška cerkev ob nedeljah;

h) med duhovniki vladaj jedinstvo! Tisti, ki so malo ostrejšega mnenja, naj bratovsko sodijo o tistih, ki mislijo malo drugače. Široko srce bij v duhovniških prsah. Svoboda velja v postranskih vprašanjih. Časih so se skozi cela stoletja vlekli šolski bogoslovski prepiri: med tem je pa izginjala vera. Duhovnik priznavaj vse, da se le Kristus oznanjuje. Unusquisque in suo sensu abundet. Pred vsem priznavaj postavno oblast.

Casih se sliši, kaj bi delal sveti Pavel, če bi prišel zopet na svet. Ta pravi to, drugi drugo, a resnica je le, da bi sveti Pavel delal to, kar je delal. Prepričanje v katoliških načelih pa bodi neomajno v vseh slučajih, če bi bilo tudi treba dati glavo na tualo. To bi bilo najlepše socialno dejanje! Duhovnik naj se tolaži z besedami Tobijevimi (Tob. 4, 23.): „Revno sicer živimo, pa veliko dobrega bomo imeli, ako se bomo bali Boga in se vsaki krivici izogibali in dobro delali.“

Državni zbor.

Dunaj, 26. novembra.

Zakon proti pijančevanju.

V začetku današnje seje je poslanec dr. Rašin storil svojo obljubo. Potem se je pa začela debata o § 1. zakona proti pijančevanju. Ta zakon govori o trgovini z žganimi pijačami v posodah, ki držé po manj kot 5 litrov. Najprej je govoril posl. Pfeiffer, ki obžaluje, da moralna sredstva niso pomagala in je bilo treba poseči po zakonu. Govornik upa, da bode zakon imel najugodnejši vpliv. Govornik pa vendar misli, da naj bi se tistim trgovcem, ki imajo pravico prodajati sedaj žganje, ta pravica pustila tudi za naprej, kajti sicer se gonijo ljudje v žganjarije

Poslanec Kaiser je na to zagovarjal ta paragraf in posebno ugovarjal Neuberjevemu predlogu, naj se vrne predloga zopet odseku. S tem bi se zakon le pokopal. Posebno je zavračal trditev, da bi 120.000 rodbin zgubilo zaslužek. Žganja točiti se jim ne bode prepovedalo, temveč se bode le v običnem interesu omejilo.

Hajek je predlagal, da naj bi prodajanje žganih pijač v zaprtih posodah, ki držé manj kakor pol litra, veljalo za trgovce s špacerijskim, materijalnim in mešanim blagom za svobodni obrt.

Poslanec Schlesinger je pa predlagal, da bi se na vseučiliščih vpeljala posebna predavanja proti pijančevanju, se osnoval mesečnik, ki bi popularno pisal proti pijančevanju in bi se rajširjal po deželi. Snujejo naj se društva zmernosti, osnujejo zavetišča za pijance, kamor bi alkoholike zapirali.

Mladočeh Adamek misli, da bi se moralo pred vsem omejiti število žganjarn. Posebna koncesija bi se morala zahtevati za vse spečevalnice žganja. Govornik obžaluje, da se je bolj oziralo na

kakor Černomelj. Dasi je mesto majhno, vendar je bolj čedno in mestu podobno, kakor Črnatelj. Seveda zanimivostij in znamenitih stavb tudi tu ni iskati. Na enem koncu mesta je Komenda, poslopje n. v. r. Tik zraven je proštijško poslopje in župna cerkev. Cerkev je dokaj čedna; slikana je vsa, a slike so že jako očrnele. Letos se je dozidala zraven velikega altarja kapelica, kjer si hoče nek dobrotnik postaviti trajen spomenik; napraviti bo dal altar lurske M. B.

Na jako lepem prostoru je mestna hiša, kjer ima svoje prostore „Dolenjska posojilnica“. Mnogo čudnih rečij sem slišal o tej posojilnici. Če je vse res, tedaj pač ne more biti ljudstvu v korist, marveč le interesantom.

Drugo zanimivo poslopje je grad g. pl. Zavinška. Starinsko poslopje je dokaj dobro ohranjeno. Iz pod hriba za Zavinšek-ovim gradom izvira precej velik potok „Obrh“ imenovan. Metličani zelo hvalijo to vodo; toda meni ni posebno ugajala; bila je premehka. Kakor v mnogih krajih, tako imajo tudi Metličani svoj „pungrt“, le da tukaj zastoj iščeš kacega drevoreda ali lepega vrta. Kakor v Črnomlju v istem slogu in meri, se mi dozdeva, je zidana tudi metliška ljudska šola, ki je res kras, zlasti ker stoji na tako odličnem prostoru.

Ravno, da sem si bil ogledal zanimivostij Metlike, se je stemnilo, za to sem si poiskal prenočišča, da se odpočijem. Drugi dan je bila ravno

državne finance pri sestavljanju tega zakona, kakor na gospodarske koristi. Tudi je potrebno premeniti zakon o točenju iz leta 1881. Govornik misli, da bode zakon malo pomagal. On predlaga nekatere premene in se izreče proti temu, da bi se predloga zopet vrnila odseku.

Dr. Götz graja celo vrsto določb na predlogi in priporoča, naj se vrne odseku, kateri naj v treh tednih zopet o njej poroča.

Polzhofer se ne strinja z vladno predlogo, a misli, da se bode dala pri podrobni debati popraviti. V sedanji obliki škoduje tistim, ki točijo žganje, njena korist bi pa bila majhna. Odseku stvari ne kaže zavračati, ker bi se s tem močno zavlekla. Sedanji poročevalec bo odložil mandat in precej časa bi bilo potrebno, predno bi novi poročevalec proučil vso stvar.

Menger priznava, da je zakon potreben, a načrt ima mnogo nedostatkov, kateri se morajo popraviti. Če se ne popravi, ga bode gospodska zbornica močno premenila in stvar bi se jako zavlekla.

Poročevalec Šuklje je proti temu, da bi se zakon vrnil odseku. V treh tednih bi ga ne bilo mogoče pregledati. Pravice trgovine se ne mislijo omejevati, temveč samo omejevati nekatere zlorabe. Če se predloga vrne odseku, v sedanji volilni dobi gotovo več ne pride na vrsto.

§ 1. se je na to vsprejel nespremenjen. Vsi predlagani dostavki so se odklonili.

§ 2. se je vsprejel z nekim dostavkom Polzhoferjevimi.

Volilna reforma.

Poslanec Brzorad je vprašal načelnika budgetnega odseka, kako je to, da bode odsek za volilno reformo imel jutri sejo, ko je odsek sam sklenil, da ne začne poprej posvetovauja, da vlada predloži volilno reformo.

Odsekov načelnik Widmann je izjavil, da je vlada obljubila odseku dati ustna pojasnila in je zatorej želela, da se skliče odsek.

Prihodnja seja je v sredo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. novembra.

Volilna reforma. Pogajanja o volilni reformi baje še niso končana, temveč se bodo še nadaljevala, dokler se ne doseže sporazumljenje. Koalicijske stranke se vedno bolj približujejo. Vse kaže, da ima glavno besedo grof Hohenwart. Po vladnih listih se posebno naglašča, da se brez koalicije ne bi mogla izvesti volilna reforma, in če se volilna reforma razbije, razbila se bode tudi koalicija. Po mnenju teh listov je to res neobhodno potrebno, da se sporazumijo koalicijske stranke o kaki volilni reformi. Liberalni listi se nadejajo, da bode grof Hohenwart privolil, da se še nekoliko premeni njegov načrt novega volilnega reda, za katerega tudi niso Poljaki. Kakor se kaže, lahko rečemo, da je do volilne reforme še precej daleč.

nedelja, da bi bilo prej ko mogoče se vrniti domov, šel sem k jutranji sv. maši. Ljudij je bilo, kar naltlačeno, in ni čuda, saj dohajajo v Metlike ob nedeljah ljudje iz vseh bližnjih župnij, kranjskih, hrvatskih in vlaških. V cerkvi pa nisem mogel biti med sv. mašo nič kaj zbran. Glas orgelj kakor tudi glasovi pevcev niso, da bi človeka posebno navduševali. O! sem si mislil, kaj bi se dalo tu napraviti, zlasti ker je mesto, in to tem bolj, ker bi se lahko dobil izvrsten organist, kajti plača je baje prav dobra.

Po sv. maši uberem jo v spremstvu kmečkega moža-vodnika k trem Faram. Mnogo sem že slišal o tej božji poti, za to me je zanimalo videti ta kraj. Tri cerkve stoji ena poleg druge, dve sta dokaj veliki, da bi za marsikatero župnijo bili zadosti veliki, srednja pa, kjer je tudi tron žalostne M. B., je manjša. Gornja velika cerkev in pa srednja mala ste slikani; slike so zlasti v srednji še precej lepe; v kupoli srednje cerkve je naslikanih 7 podob, ki predstavljajo sedem bolečin M. B. Prezbiterij v vseh treh je gotičen, a ladije so romanske. — Čudno je pač zlasti, ker ni nič gotovega znanega, zakaj so tam tri cerkve ena poleg druge. Morda bi se našlo v arhivih mesta ali proštije (če so se ohranili iz turških vojsk), kaj zanesljivega o tem. Pravijo, da je bil tam nekaj samostan templerjev, kmetje so mi kazali še v zemlji zunaj pokopališča zidovje nekdanjega samostana. (Dalje sledi.)

Hrvatski sabor se je sešel 26. novembra, pa bode trajal do polovice februarja bodočega leta. O Božiču se razide na tri tedne. Razpravljalo se bode v prvem redu kakor po navadi o proračunu, po Božiču pa o novem mestnem statutu, o katerem smo že poročali obširneje. V prvem redu se bode razpravljalo v tem zasedanju o organizaciji tehniške službe, a kasneje sledi še nekaj manje važnih zakonskih osnov. Opozicija se pripravlja za borbo proti zakonski osnovi novega mestnega statuta. Uporabila bode vsa sredstva, da dokaže vladi, da je ta postava nepotrebna in za hrv. odošaje tudi krivična. Povsodi se gre dandanes za tem, da se volilna pravica razširi, a na Hrvatskem naj se po tej postavi je omeji, saj menda vendar ni Hrvatska tako zaostala pred ostalim svetom, da ne bi bila dostojna tistih dobrot ustavnega življenja, katere uživajo drugi narodi avstro-ogerske države. Vlada pa ima že po današnjem volilnem statutu v mnogih mestih svojo večino, a tudi po ostalih jo more dobiti po poznatih njenih sredstvih. Morda se hoče s tem novim statutom, da se volitve obavljajo le postavno, pa da ne bode po mestnih zastopstvih sploh nobenega ugovora več v takih slučajih. Tudi dobro presojeno za nekaj časa.

Sekcijski načelnik hrvaških notranjih stvari Danilo Stanjkovič je bil imenovan nedavno tajnim svetnikom. Pri tem se je pa sprožila misel, da se vsi trije hrvaški načelniki prestavijo iz četrtega v tretji činovni razred, kar bi bilo primerno zanje kot odgovornim svetnikom. Hkratu bi pa načelnik notranjih stvari dobil naslov podbana in bi v odsotnosti povsod bana zastopal. O tem se bode posvetovala vlada najprej zaupno z nekaterimi poslanci, ko se snide zbor. To bode zopet neko povišanje stroškov. Večjega ugleda pa zaradi tega hrvaška vlada v Budimpešti ne bode dobila. Nekoliko se tako povišanje s tega stališča da opravičevati, da hrvaški sekcijski načelniki niso navadni sekcijski načelniki, temveč nekaki ministri.

Balkanska zveza se je osnovala, pa ne mej balkanskimi državami, temveč le v nekem hotelu v Parizu. Zbralo se je kacic 300 oseb, mej njimi več iz balkanskih dežel, in so osnovali mej seboj zvezo za osvobojenje krščanskih narodov izpod turškega jarma. Namen društvu je hvale vreden, toda ni dosti upanja, da bi se dal izvršiti. Pokazalo se bode kmalu nasprotje mej Srbi, Bolgari, Grki in Rumuni. Delalo se je že večkrat prizadevanje, da se sklene balkanska zveza, toda naposled iz vsega ni bilo nič in tudi sedaj ostane le pri besedah. O Rusiji se tudi ne ve, če bi podpirala osvobojenje kristijanov.

Cerkveni letopis.

Prenovljena župnjska cerkev v Radoljici.

Oni dan sem stopil nekoliko na Gorenjsko, nekaj da bi obiskal stare znanca, nekaj pa, da bi videl in slišal, kaj je tam novega zadnji čas. Naj Vam v naslednjih vrsticah povem svoje skušnje.

Ko sem bil še mlad, rekli so mi doma: Kadar bodeš hodil po svetu, drži se velikih gostilen in cest, pa malih mest. Po tem pravilu oglašil sem se najprej v malem pa prijaznem mestecu Radoljici. Mesta Vam ne bom popisoval, saj Vam je že tako znano; pač pa bi rad spregovoril nekatere besede o tamošnji mestni in župnjski (nekdaj proštijški) cerkvi. — Ta cerkev bila mi je že od nekdanj ljuba in draga; v njej namreč sem prejel zakrament svete birme leta 1848., tistega leta, ko je bilo pri nas na Kranjskem vse po koncu in narobe. Strašili so so takrat ljudi, da bo vera odpravljena, da bodo spodili škofe in duhovne! Vsled tega so prinesli takrat tudi majhine otroke k birmi. Ali so jih birmali ali ne, tega ne vem, pač pa se spominjam, kakšen strašen drenj, jok in vriš je bil takrat po mestu. Pozneje sem bil zopet enkrat v radoljiški cerkvi pri neki novi maši. Menda je bilo to l. 1865. Takrat pa sem jo vže bolj natančno opazoval. Gotična nje zidava, vitki stebrovi, in z mnogimi rebri prepreženi stropovi — vse to je napravilo mogočen vtis na me. Sicer pa je bila cerkev takrat precej zapuščena in zanemarjena.

Ali kakšna je danes? Skoraj ostrmel sem, ko sem zadnjič stopil v njo. To ni več stara nekdanja radoljiška cerkev: ampak zdi se, kakor da je na novo vzrastla! Razun zidovja, stebrov in reber spominjata na staro cerkev le še stari zvonik od zunaj, in prejšnji kameniti veliki altar od znotraj. Drugo pa je vse ali novo ali prenovljeno, ali preslikano, okinčano ali okrašeno, in kar je še največ,

vse v pravem cerkvenem duhu in v soglasju s celo stavbo.

Ze prejšnji župnik g. Bononi lotil se je popraviljanja. V dolga, šifasta okna vdlati je dal raznobarvano steklo, ki neko prijetno, ljubeznjivo svitlobo razliva po notranjih prostorih. Omislil je nov križev pot z okviri v gotičnem slogu. Naredil je nove klopi z gotičnimi stranicami. Odstranil je staro prižnico in jo nadomestil s pravilno gotično. Po prizadevanju pokojnega prošta Zupana položen je bil po celi cerkvi marmornat tlak iz belega, črnega in rudečega kamna; v kapeli svete krvi postavljeno je bilo velikansko razpelo, ki se razsteza po vsej s črnim žametom oblečeni steni. In dasi ne kapela ne razpelo ni v gotičnem slogu, vendar celoti ne krha posebno, ker je nekako na strani in kakor samo zase.

Kar je pa cerkvi še manjkalo, to dovršil je srečno sedanji župnik g. Novak. Preslikati je dal letošnje poletje celo cerkev od stropa do tal in sicer po prvotnem načinu, kakor je bila ta cerkev slikana pred 400 leti, ko je bila zidana. Temeljna barva, ki pokriva celo cerkev, je lahno rumenkasto rjavina. *) Rebra so v enakih presledkih s povprečnimi črnimi črtami predelana, po podolgastem pa z dvema ne ravno širokima črtama pozlačena. V špičastih trikotih pa, kjer se rebra stikajo, narejene so raznobarvane cvetlice, ki so natakne na zelene liste, kakor tam bršlino. Z enakimi cveticami bil je strop tudi prvotno okinčan, kakor se je pokazalo, ko so letos zavoljo popraviljanja belež odpraskali. V sredi cerkve pa so naši na stropu v trikotih med rebri 6 podob angeljev z raznim godbenim orodjem. Se ve, da so jih prenovili. In sedaj ti angeli zopet rjčno opravljajo svojo službo k časti božji, ko so jo popred morebiti sto ali dve sto let opravljali nevidno pod beležem. V presbiteriju se nahajajo na navpični steni v prostori med konci reber simboli 4 evangelistov in jagnjeta božjega, primerno naslikani. Okoli in okoli presbiterija pa se razpenja bogato pozlačena preproga za več kot človeško visokost od tal. Krasna obhajalna miza, deloma iz kararskega marmorja, loči cerkveno ladijo od presbiterija, ki je sedaj tudi nekoliko večji in svitileji postal, kar so kamenita oboka na obeh straneh odpravili in kipa svetnikov bližje k altarju pomaknili. V daljši podrobnosti se pač tu ne morem spuščati, kakor tudi stvarno kritiko raje veščakom prepuščam. Samo toliko rečem, da je splošen vtis silno prikupljiv, in da tudi umetniško oko ne bo moglo najti kaj posebno pomanjkljivega. Škoda, da je bilo oni dan megleno, pri solnčnej svitlobi mora biti vtis še veliko boljši in prijetniši. Kakor sem zvedel, sta slikarije izvršila slikarja gg. Ogrin in Jebračin, kamnoseška dela pa je vodil domači umetnik gosp. Vurnik. Sploh ju gre hvale za povoljni vspeh teh poprav razun vnemi in požrtvovalnosti sedanjega župnika posebno obema Vurnikom. Kakor je pokojni Vurnik podpiral pri popravah g. Bononija, tako je njegov sin podpiral sedaj gospoda Novaka. — Naj to zadostuje o Radoljici. Prihodnjič Vam povem, kako sem opravil v Begunjah! Gorenjski romar.

*) Nekateri mislijo, da bi nekoliko krepkeja temeljna barva še bolj povzdignila slikarije in splošnemu vtisu še bolj ugajala. Temu ne bom oporekal; mislim pa, da se je gospod župnik zato odločil za bolj lahno in nežno sestavo, da ne bi zašel preveč na nasprotno stran, da bi cerkev ne bila preveč obložena.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. novembra.

(Shod zaupnih mož in „Slovenske društvo štajersko“). Odbor Slov. društvo štajersko je odposlal „osnovnemu odboru“ za shod zaupnih mož v Ljubljani to-le pismo: „Na velečastno Vaše vabilo z dne 12. novembra t. l., udeležiti se shoda zaupnih mož slovenskih v Ljubljani dne 29. t. m., blagovolite na znanje vsprejeti naslednji odgovor, ki ga je „Slovenskega društva štajerskega odbor“ jednoglasno sklenil v današnji seji:

„Slov. društvo štajersko“ popolnem uvažuje potrebo shoda zaupnih domoljubnih mož iz vseh slovenskih pokrajin. Toda sedaj na dan 29. t. m. v Ljubljani sklicanega shoda udeležiti se, branijo mu najtehtnejši vzroki, vzlasti nepobitna bojazen, da se nebi vsega obžalovanja vredni razpor kranjskih Slovencev raztegnil na Štajersko, kjer smo prežalostne nasledke podobnega razpora že britko čutili, a srečno zatrli. Konečno pa povdarjamo, da je naša najiskrenejša želja, naj bi slovenski naši bratje

na Kranskem hitreje ko mogoče poravnali svoj razpor, ki vsem Slovincem že močno škoduje, ter se zopet zedinili na skupno narodno delovanje. — Bodite uverjeni: na poziv, od voditeljev obeh strank podpisani, pridemo štajerski Slovinci z veseljem v belo Ljubljano! Bog živi Slovence! V Mariboru, dne 26. nov. 1894. Odbor „Slovenskega društva štajerskega“. Dr. Lavoslav Gregorec, predsednik.

(† O. Ambrož Mandelc.) 25. t. m. je v Gorici mirno v Gospodu zaspal preč. o. Ambrož Mandelc. Bolehal je že dolgo časa, pa prenašal je bolezen potrpežljivo ter ves udan v božjo voljo. Pokojnik bil je svoječasnno kapelan v Skofji Loki, župnik v Banjaloki, pozneje stopil v kapucinski red ter bil v vsakem obziru vzgleden redovnik. Vsak, ki ga je poznal, moral ga je ljubiti in spoštovati. Bodi naj priporočen v molitev vsem prijateljem in znancem, posebno pa onim preč. gg. duhovnikom, ki so kedaj ž njim občevali. Mir njegovej duši!

(Slovensko gledališče.) Danes bodo predstavljali ljudski igrokaz „Na Osojah“, po Mosenthalovem „Der Sonnwendhof“ poslovenil I. Ogrinec.

(Predavanje.) V četrtek bo osrečil Ljubljano s svojim predavanjem Lewinsky v „Tonhalle“. Opozarjamo občinstvo, da je Lewinsky žid in po Nothnaglnovem receptu „unaartenlos“, kakor je pokazal ob zadnjem svojem nastopu v Ljubljani.

(Cesaričinja-vdova Štefanija) se je včeraj s spremstvom pripeljala v Opatijo ter nastanila v vili „Angiolina“.

(Novi kanonik vrhbosanske nadbiskupije.) Po smrti Josipa Bezića je bilo nad poldrugo leto izpraznjeno jedno kanoniško mesto. Presvetli cesar je sedaj imenoval kanonikom Stjepana Hadrovića, dosedanjega nadbiskopskega tajnika. G. St. Hadrović še nima 31 let, rodome je iz Vrhovca na Hrvaškem.

(Nov vožni red na dolenskih železnicah.) Vodstvo c. kr. državnih železnic izdalo je ravnokar nov vožni red za prôgo Ljubljana-Novomesto Straža in Grosuplje-Kočevje, kateri stopi v veljavo s 1. dne 1. decembra letos. Razložek mej dosedanjim in novim vož. redom je ta, da bode osobni vlak opoldne in zvečer odhajal za več kot jedno uro pozneje iz Ljubljane ter prihajal za toliko pozneje v Ljubljano tako iz Novega mesta kakor iz Kočevja, dočim pri zjutranjem ni te premembe. S tem je Dolenjem nekoliko ustrezno, a preostaja še — znižanje vožne tarife za tovarno blago.

(Sl. mestnemu magistratu v predvarek.) Mestni magistrat ljubljanski razpisuje za prihodnji četrtek očitno dražbo mestne mesnice, ki se nahaja v poslopju za shrambo gasilnega orodja v Šolskem drevedu. — Mi bi ob tej priliki opozorili, da je minulo že jedenajst let, odkar je bil v Ljubljani presvetli cesar in odkar je mestni odbor ljubljanski sklenil, da podre sedanji mesarski most in na istem mestu postavi nov v spomin cesarjevega bivanja v Ljubljani imenovan cesarja Franca Jožefa most. V ta namen se je že tudi lepa svota postavila v mestni proračun. Pa do danes o novem mostu ni ne duha ne sluha. In da gospodje v mestni hiši na to tudi nič ne mislijo, to potrjuje zopetna dražba mestne mesnice, ki se nahaja v poslopju, katero bi bilo treba odstraniti, ako se zgradi novi most. — Čudni so res ti mestni očetje! Po drugih ulicah in trgih za drag denar kupujejo stare hiše in podrtine, da mestne ulice in trge lepšajo in širijo. Tu ima pa mesto ob zelo lepi ulici, katero križa ulica s kolo-dvora in kjer je živahen promet, lastne podrtine, ki bi delale nečast tudi najbolj obskurni vasi, pa si ne zmisli, da bi bilo treba tudi v sredini mesta skrbeti za lepšanje Ljubljane. Mi odseku za olepšavo mesta to stvar izročamo, naj uvažuje, da se vendar enkrat kaj stori v tem oziru. Kaj bi rekel cesar, ako pride zopet enkrat v Ljubljano in zvedel, da spominski most, ki nosi njegovo slavno ime, niti sedaj čez toliko let ni zgrajen. Po našem mnenju je mesto s svojo častjo zavezano, da svojo ob slovesni priliki sklenjeno obljubo prej ko mogoče izpolni.

(Iz Dola pri Savi.) V nedeljo je bila v Dolu lepa slovesnost vmeščenja novega g. župnika, Karola Cemetla. Nov g. župnik se je v četrtek v spremstvu preč. g. kanonika Elberta in g. kateheta Janeza Smrekarja iz Ljubljane čez Berečevo, kjer so župljani svojega novega g. župnika prisrčno pozdravili pripeljal v Dol, kjer so bili trije slavoloki z lepimi napisi in zastavami ozalšani in kjer so novega g. župnika župan s ključarji, šolsko mladino in mnogimi verniki pričakovali in ga pozdravili. V

nedeljo pa, akoravno je snežilo, je k slovesnosti toliko vernikov prišlo, da niso mogli vsi v cerkev. Zavoljo silno neugodnega vremena so le bližnji gg. duhovniki na levi strani Save prišli k slovesnosti med njimu preč. g. dekan iz Moravč, Kajdiž in beneficijant iz Vrhpolja g. Hierše. Slovesni govor je imel stolni prošt, dr. Klofutar.

(Iz Radeč.) 26. novembra. Ker je davica skoraj že popolnoma ponehala, se je z današnjim dnem naša šola, ki je bila mesec dnij zaprta, zopet otvorila. — C. kr. okrajni šolski svet krški si je zopet izmislil potrebo neke nove šole v naši fari. Ni še zadeva o novi šoli v Podkrajju končana, že pride omenjeni šolski svet z drugim ukazom, da se ima namreč tudi na Vrhovem poiskati pripravna hiša za šolo, ki se namerava ondi na novo ustanoviti. Zares, kakor gobe po dežju, tako naj rastejo v krškem šolskem okraju nove šole! — Vreme imamo silno neugodno; včeraj in danes neprenehoma sneži, tako da je že vse belo. Našim „nimrodom“ je pa to menda po godu. Zadnjič so šli celo nad medvede na Kum, ker se je raznesla vest, da so našli sled teh kosmatincev. Toda brezvspešen je bil lov. — Nevarno bolan je nadlogar in oskrbnik radeške grašćine, g. Moric Scheyer. Ako se mu v kratkem ne zboljša, izgubí v njem reveži radodarnega dobrotnika. — Letošnje knjige družbe sv. Mohorja, ki so pred kratkim dospеле, udom prav ugajajo. Brezdvomno se bodo z veliko pazljivostjo in zanimanjem prebirale.

(Iz Spodnje Idrije) 25. novembra: Dne 23. t. m. je Tone Eržen, po domače slepi Tone, — marsikdo, ki je bil v Spodnji Idriji, ga dobro pozna — nagloma umrl. Slep je bil že več let in vendar ni rad ob nedeljah maše zamudil. Rojen je bil l. 1807 in vendar se je vsako soboto in pred vsakim praznikom podal od hiše, kjer je stanoval, skoraj 2 uri v hribih, in šel po nevarni poti „k fari“. S svojo palčico si je pot iskal in na potu v Bizaviku je nekoliko zaspal in jo je zopet ubiral naprej po potu, po katerem še zdrav človek le težko in s strahom hodi. Se 18. t. m. je bil „pri fari“. Bog mu bode plačnik. — 24. t. m. je šlo dekletu J. Tratnik iz Idrije (sirota) v službi pri „Močniku“ „na žago“. Pobiralo je neki odrezke in zvrnile so se na-nje dile in bilo je na mestu mrtvo. Solo je obiskovalo rado, posebno krščanski nauk.

(Ogenj.) Dne 22. t. m. po noči so posestniku Janezu Zeljkotu v Vojnivasi pri Črnomlju pogorela vsa poslopja. Škode je do 1500 glđ. Gasilno društvo črnomeljsko je pripomoglo vasčanom, da so ogenj omejili.

(Priznanje.) Iz Preddvora 26. novembra: Okr. šolski svet v Kranju je v seji dne 22. nov. 1894 jednoglasno sklenil velečast. g. Jan. Debeljaku, župniku Preddvorom in prvomestniku krajnega šolskega sveta preddvorskega, pismeno izreči posebno priznanje in gorko zahvalo, da je ob razširjavi šolskega poslopja Preddvorom tako velikodušno ter modro skrbel in si prizadeval, da se je vse delo tako povoljno v vseh ozirih izvršilo.

(Razstava kmetijskih podružnic notranjskih.) Ker se nameravana deželna razstava leta 1895, ne bode priredila, dela se sedaj na Notranjskem na to, da bi vse ali vsaj večina kmetijskih podružnic — priredile razstavo, obsegajočo oddelke: sveže sadje, poljske pridelke, domače izdelke, kmetijsko orodje in stroje, šolsko vrtnarstvo, delarne, učila, itd., čebelorejo, gozdarstvo ter živinorejo, in sicer v dneh od 22. do 29. septembra 1895. l. v Logatcu. Razstava se bode omejila le na notranjsko stran ter priredila v slučaju, da se oglasi za sodelovanje dovelj podružnic.

(G. Freudenreich, režiser slovenskega gledališča), zapustil je Ljubljano ter se podal vsled odpovedi intendance in odbora društva k narodnemu gledališču v Zagreb. — Odslej vodi pošel režiserja za dramo in veseloigro g. Inemann. Kratka je bila slava Freudenreichova in njegovih častilcev. Kako je že dejal stari Grga: Pij, pak idemo.

(Božično drevesce) za svoje člane in njihove rodovine, priredi tudi letos ljubljansko gasilno društvo na dan sv. Štefana zvečer v kazinskem steklenem salonu.

(Štramba deželnega gledališča in muzeja Rudolffnuna) zidala se bode vsled velikega pomanjkanja primerne prostora v imenovanih poslopih, na prostoru in stavbišču nasproti muzeju, katerega namerava deželni odbor v to svrhu od mestne občine kupiti. V tej zadevi vrše se ravnokar pogajanja med imenovanimi korporacijama. — To

je zopet nov dokaz, kako nepraktično in lahkomiselno se zidajo pri nas velike zgradbe.

(Vreme.) Po dokaj ugodni jeseni dobili smo od sobote na nedeljo drugo „izdajo“ snega, ki ga sipljejo oblaki zdaj že dva dni neprestano na zemljo. — Včerajšnji opoldanski osončni vlak dol. železnice je imel že pol ure zamude, tako tudi dunajski popoldanšnji. — Iz Logateca, Rovt in Krasa se nam javlja, da žuga burja z zameti, kajti brije prav pošteno in snega jim je že obilo nametalo dol. — Če ne preneha kmalu, bodo šole v hribovitih krajih zopet slabo obiskane, promet oviran in marsikdo brez kurila in nastila.

(Briljantna kupčija z lekom „Heilserum“ zoper davico.) Kakor marsikateri zdravniški umetniki in izumitelji lečili za bolešno človeštvo, istotako delajo barvni zavodi v Höchstu z difteritičkim zdravilom „Heilserum“ briljantne kupčije. Vsak dan prireajo 1000 stekleničic; vsaka stekleničica velja 10 mark, to je na dan 10.000 mark prejema, tovarno pa stane to samo 1000 mark. Za takih okoliščin bodo skupili delničarji milijone; delavci imajo pri takó nezdravi in nevarni vršbi povprek 2-86 mark na dan. In koliko je pa trebalo tvorničarjem za prirejanje „seruma“ izobrazbe? — V Ljubljani je v Elizabetni otroški bolnišnici tega zdravila zoper davico vedno nekaj na razpolaganje. Deželna vlada hrvaška pa namerava zasnovati v Zagrebu jednak zavod za prirejanje tega zdravila.

(Rumunski shod.) Iz Vel. Varadina nam poroča prijatelj: Dne 28. t. m. bodo imeli voditelji ogerskih Rumunov shod v Sibinju. Na tem shodu pride v razgovor tudi razpust „narodnega odbora“, ako mažarska vlada ne poseže vmes.

(Razpisana je služba) poštarja v Kropi z dohodki 620 gld. — Prošnje je vložiti pri poštnem in telegrafnem vodstvu v Trstu do 10. decembra.

(Divjega kozla), katerega so nedavno vjeli in muzeju v Ljubljani izročili, spustili so pri Mojstrani na prosto. Kot znamenje, da je bil vjet, pritisnili so mu na glavo gravirano ploščico.

Društva.

(Slovensko planinsko društvo priredi v sredo dne 28. novembra t. l. ob 8. uri zvečer svoj prvi zimski večer v hotelu „Lloyd“ sv. Petra cesta. Čital boe g. prof. Fr. Orožen „o hriboletstvu na Triglav v dobi 1778 do 1837“. Odbor vabi na ta zabavni večer č. člane in prijatelje Slov. plan. društvo.

(Izredni občni zbor kmetijske družbe v Trebnjem.) Vabilo na izredni občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske, ki bo v četrtek, dne 29. novembra t. l. dopoldne ob 1/2 11. uri v prostorih ljudske šole v Trebnjem na Dolenjskem. — Vzpored: Razgovor o vpeljavi pridelovanja sladkorne pese in sladkorne obrti na Dolenjskem. — Opomnja: Tega po § 16. družbenih pravil prirejenega zbora se smejo udeležiti tudi nedružabniki.

(Bralno društvo v Mokronogu) priredi dne 6. decembra t. l. popoldne ob 3. uri, v svojih društvenih prostorih svoj redni letni občni zbor. Vspored običajni. Po občnem zboru zabavni večer. Na udeležbo se vsi p. n. častiti udje najuljudneje vabijo.

Telegrami.

Poroka ruskega carja.

Peterburg, 27. novembra. Ob polu jedne ure popoldne so včeraj naznanili topovi, da se je poročil car Nikolaj II.

Peterburg, 27. novembra. Povodom poroke ruskega carja se je objavil manifest, v katerem se dovoljujejo polajšave zaradi plačevanja dolgov kroni, odpuščajo nekateri zaostali davki in razne globe. Z manifestom se olajšujejo oziroma okrajšujejo kazni obsojencev za občna hudodelstva. Zaradi političnih hudodelcev bode pa minister notranjih stvari predlagal pomiloščenja ali olajšanja v ozira vrednih slučaj. Politična hudodelstva, za katera se ni izvedelo v petnajstih letih, se odpuščajo. Osebam, ki so zaradi udeležbe pri poljski vstaji 1863. l. v kazni, se vračajo njih pravice in smejo bivati v vsej državi, ne vrne se pa jim njih imetje ali pa kaki zgubljeni redi.

Maribor, 27. novembra. Odbor slovenskega društva je sinoči sklenil ne udeležiti se shoda zaupnih mož v Ljubljani.

Dunaj, 27. novembra. Wekerle se je včeraj dopoldne razgovarjal z ministroma Plenerjem in Wurmbrandom, potem pa odpotoval v Budimpešto.

Dunaj, 27. novembra. Deputaciji dunajskih mesarjev je odgovoril cesar, da želi, da se ozira na potrebe prebivalstva. Rumunske meje pa sedaj ni mogoče odpreti zaradi prevelicnih težav.

Dunaj, 27. novembra. Pri kmetijski družbi osnoval se je odbor, kateri namerava v maju 1895. leta prirediti sejem za kmetijske stroje. Namen sejmu bode, izdelovalce poljedelskih strojev in kmete spraviti brez posredovalcev v dotiko.

Budimpešta, 27. novembra. Fr. Kossuth je prisegel na ogersko ustavo.

Budimpešta, 27. novembra. Kakor „Magyarország“ poroča, je Wekerle v liberalnem klubu na vprašanje zatrjeval, da se cerkvenopolitične predloge kmalu sankcionirajo.

Sredec, 27. novembra. Včeraj se je tukaj čutil precej močen potres.

Varzin, 27. novembra. Kneginja Bismarck je danes zjutraj umrla.

Rim, 27. novembra. V Bresciji, Bologni in Veroni je bil močen potres danes zjutraj.

Potsdam, 27. novembra. Cesar je pomilostil vrednika „Kladeratscha“, pl. Borsdorfa, obsojenega zaradi dvoboja, ne da bi bil ta prošil za pomiloščenje.

Amsterdam, 26. novembra. Včeraj se je začel pekovski štrajk. Po mestu manjka kruha. Delavci ovirajo prodajanje kruha. Skoro vse prodajalnice so zaprte.

Pariz, 27. novembra. Zbornica je s 377 proti 143 glasom dovolila kredit za Madagaskar.

Peterburg, 27. novembra. Govori se, da se prepove časopisom pisati o bolezni carja Aleksandra III. zaradi pisma profesorja Saharjina, priobčenega v „Moskovskih Vjednostih“.

Washington, 27. novembra. Po nekem poročilu je v boju pri Port Arthuru bilo

15000 Japoncev in 13000 Kitajcev. Kitajci so zgubili 2000, Japonci 200 mrtvih. Večji del kitajske vojne je ušel.

Tuji.

25. novembra.

Pri **Stona**: Lutschaunik, Hersetzky iz Celovca. — Neumann, Marek, Mahanek in Müllner z Dunaja. — Albrecht iz Trsta. — Herzog iz Zagreba. — d'Albert iz Draždan. — Wakonig iz Litije. — Breitenstein iz Mürtzschlag-a. — Lovše iz Zagorja. — Hardegg iz Dornbirna. — Schmidinger iz Kamnika.

Pri **Maliču**: Bartusch, Müller, Knese, Wachtl, Lazarovich, Sehlesinger, Hausner, Hammer, Kohn, Vatter, Herzl z Dunaja. — Golobič iz Cerklj. — Kuček iz Žalca. — Burger iz Hrastnika.

Pri **bavarskem dvoru**: Grašek iz Domžal. — Kos iz Naklega.

Pri **Jubnem kolodvoru**: Collorind iz Genfa. — Verderber iz Trilča. — Petauer z Ježice.

Pri **avstrijskem caru**: Lovše, Končar, iz Zagorja. — Mežan s Sv. Gore.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		739.0	0.2	sl. vzh.	sneg	
26. 3. u. pop.		740.5	0.2	"	"	16.20
9. u. zveč.		741.7	0.0	"	"	sneg

Srednja temperatura 0.1° za 2-4° pod normalom.

Radi razrušitve stare Jalenove hiše prodam: dobro ohranjena okna, vrata, glinaste peči, štedilna ognjišča itd.

Adolf Hauptmann,

Sv. Petra cesta 41.

612 3-1

Poceni so naprodaj skoro nove

dvovprežne sani.

Natančneje se poizvé v Slonovih ulicah št. 3 v Ljubljani.

611 3-1

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Medicinalno olje iz kitovih jeter.
(Ribje olje.)

Priznana najbolje učinkujoče in pristne vrste, vedno sveže v zalogi. Steklenica z navodilom o porabi 60 kr., dvojna steklenica 1 gld., 12 malih steklenic 5 gld. 50 kr., 12 velikih steklenic 10 gld.

Dobiva se pri 563 5

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Dunajska borza.

Dne 27. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 90 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 25 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 " 90 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 20 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97 " 75 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1050 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	394 " 10 "
London vista	124 " 55 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 05 "
20 mark	12 " 20 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 90 "
Italijanski bankovci	46 " 10 "
C. kr. cekini	5 " 89 "

Dne 26. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 " 40 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " 25 "
Dunavske vravnave srečke 5%	132 " — "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Priporitetne obveznice državne železnice	221 " 75 "
" " južne železnice 3%	166 " 75 "
" " južne železnice 5%	129 " 75 "
" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141 " 50 "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " 20 "
St. Genóis srečke, 40 gld.	72 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " — "
Ljubljanske srečke	25 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	177 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3440 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	510 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	107 " 75 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72 " — "
Montanska družba avstr. plan.	105 " 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 " — "
Papirnih rubljev 100	135 " 21 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svätí za doslej kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.